

lastniku Zarniku je zgorelo pohištvo, žito, krma in razno orodje v skupnem znesku 20.000 Din. Obtoženi je povihal zavarovalnino prevzete hiše od prejšnjih 15.000 Din na 70.000 Din. Sum požiga je padel na Šimenca, ki je bil obsojen na 10 mesecev strogega zapora in 3000 Din denarne kazni ali 30 dni nadaljnega zapora.

Po desetih mesecih najden obešenec. Pri trebljenju šume so zadeli delavci 12. julija v gozdu Štrukljevcu pri Garčarevcu med Planino in Logatcem na močno razpadlo truplo. Po natančnejšem ogledu se je dalo dognati, da gre za obešenca. Truplo je ležalo v grmovju, ločeno od glave. Nesrečnik se je obesil. Vsled razpačanja je odpadlo truplo od glave in vse skupaj se je skotalilo v grmovje. Po listinah so ugotovili, da je nesrečnež lani septembra neznanokam zginul Anton Požnel iz Garčarevca, bivši orožnik.

*

Razno iz Prekmurja.

UREDNIŠTV "NOVIN".

V svojem cenjenemu listu z dne 15. jul. št. 28 ste objavili članek pod naslovom: »Najboljši katoliški list — prekmurski papa« in ste v tem članku napadli »Slovenski gospodar« in naše prekmurske dopisnike. Konstatiramo, da izhaja »Slov. gospodar« že 68 let, pa da je to prvi slučaj, da ga neosnovano in javno napada drug katoliški list. Povdarjamo, da smo toliko katoliško zavedni in disciplinirani, da tudi na tako izzivanje ne bomo odgovarjali in se spustili v kako javno debato, ki bi bila le v sramoto našim vrstam in v veselje nasprotnikom kat. tiska. Zato na ta članek kot tudi na vse »dale« ne bomo dajali v listu nobenih drugih izjav in odgovorov, kar naj upoštevajo tudi naši številni prijatelji in naročniki iz Prekmurja. Mi želimo »Novinam«, da bi kot katoliški list veliko dobrega storile med Prek-

murci, katerim pa smo hvaležni, ako želijo imeti tudi »Slovenskega gospodarja«, ki je že marsikaj restal zaradi tega, ker je katoliški in narodni tečnik slovenskega kmeta. To ve tudi naše kmetstvo ljudstvo in zato je zvesto svojemu glasilu »Slovenskemu gospodarju«, da te zvestobe ne bo nihče omajal! Smatramo zato, da ima katoliški tisk in ljudje iz katoliške fronte danes gotovo važnejše delo kot napadati lastne vrste, zato tudi mi končamo svoje pojasnilo, ki ga blagovolite vzeti na znanje.

Uredništvo »Slov. gospodarja«.

*

Žetev je končana. Rži smo našli zelo malo, pšenice malo več. Dolga zrna je uničila dosti žita. Spomladi je pritisnila suša in žito je tudi v rasti zaostalo. Rodno sicer ni preslabo, pa kaj ko je tako malo »križev«. Križ (22 snopov) rži da letos povprečno 35—40 kg, pšenice pa 25—40, kakor je pač snopje. V najboljših letih da križ pšenice 50 kg. Marsikateri kmetovalec je dobil komaj toliko rži, da bo v jesen zasejal. V mnogih družinah bo kruha primanjkovalo. Naš up so jesenski pridelki, ki kažejo izvrstno. Koruza je v nekaterih krajih že visoka nad 2 metra. Lepo obeta tudi krompir,

proso i. dr. Le daj Bog, da ne bi bilo takih vremenskih nezgod. — Sena je bilo zelo malo, otave bo več, če bo še kaj dežja. Letošnje slame je malo, pa je še dosti lanske, ko je bilo slame izredno veliko.

S trebuchom za kruhom se vedno odhajajo naši delavci v Francijo. Pa je postala Francija pri nas že neka bolezen. Res je, naš narod je zelo siromašen in veseli nas, da dobijo naši ljudje delo v Franciji, vendar pa odhaja v Francijo tudi veliko takih, ki imajo doma dovolj dela in jela. Skoraj vsakemu je tujina v škodo, zato ne silite od doma, če vas ne žene potreba.

Grensovec. V nedeljo 8. julija je uprizorila v »Našem domu« gasilska četa iz Gornje Bistrice Križgarjevo dramo »Razvaline življenja«. Vsi igralci so vloge splošno dobro podali. Igro je režirala gđc. Roza Smodišova. Za trud in požrtvovalnost režiserki in igralcem vse priznanje. Vsled silne vročine je bil obisk slab. Igro so ponovili 15. julija na Bistrici.

Grensovec. V naši tri je dobil pretekli teden »Slovenski gospodar« 10 novih naročnikov in seveda tudi plačnikov. Naročniki se še vedno oglašajo. Vsem agitatorjem iskrena hvala!

Huda nesreča. Po nesreči je iztaknil oko v Segovcih pri Murski Soboti 3letni sinko posestnice Genovefe Herman. 8letni sosedovi hčerki Rozi Prisnig.

Ne zamudimo časa!

(Piše kmečki fant A. St. izpod Boča.)

Povzpeli sem se na vrh Boča, ki dosega z razglednim stolpom višino 1000 m. Nudil se mi je krasen razgled po naši lepi slovenski Štajerski. Ali je lepota — mislim na notranjo lepoto — ljudi v skladu z lepoto naše domovine? V mislih so mi predvsem tišči, ki so v cvetju življenja, mladeniči in dekleta. Zunanja lepota je minljiva, notranja je trajna. Ni lepote v duši, ka-

tere ne ožarja vera. In vprav ta žar je začel zadnji čas bledeti in temneti v duši naše mladine. To je posledica vplivanja raznih činiteljev na našo podeželsko mladino. Približujejo se ji izobraženci in polizobraženci in tudi neizobraženci — nekateri po dolžnosti, drugi, ker so za to plačani — ter jo vabijo v svoje vrste. V teh vrstah vera nima več nobene besede. Saj pa tudi ni moderna, kakor besedičijo ti napolizobraženi ali celotno neizobraženi naprednjakarji, moderna je samo veda in znanost.

Kakor da bi vera nasprotovala znanosti! Ali vedo ti krivi preroki kaj o slavnem Francozu Ludviku Pasteurju, ki je bil eden največjih učenjakov modernega časa? Pasteur je v primeri

so zlataželjni španski pustolovci spravili preko morja v Španijo. Glavne in največje dragocenosti so pred popolnim podjarmljenjem ter zaslužnjenjem poskrili bogznaj kam azteški glavarji. Za temi skritimi zakladi so stikali skozi stoletja razni morski roparji in drugi tolovaji. Mnogo najdb se je posrečilo banditom, a jim niso prinesle zaželenega blagoslova in blagostanja. Izkopane dragocenosti in zlato so sicer naložili na ladje, na katerih so križarili po morju v neprestanem strahu pred roko pravice. Vsled bojazni zajetja je poskrilo mnogo morskih tolovajev stare zaklade po samotnih ter do danes neobljudenih manjših otokih, katerih je vse polno po zapadnem Mehikanskem morju. O teh zakladih, katere so zakopali morski roparji, ki so pa bili prvotna last starih mehiških Aztekov, so neprestano krožile pisane beležke in ustna izročila, kje da so in kako bi jih bilo mogoče odkriti. Bogznaj koliko družb in posameznikov je bilo že ob življenje pri stikanju za zakopanim bogastvom po mehiških vodah.

Še le po vojni so si stavili nalogo resni ljudje in cele družbe, da zberejo zgodovino ter ljud-

ske povest o zakladih starih Aztekov in jih spravijo na svetlo s pomočjo strokovno dobro opremljenih ekspedicij.

Kratko očrtano je proučeval naš Dolgi Joža, predno so zbrali ter pripravili ekspedicijo, ki bi naj odkrila v Mehikanskem morju na samotnem otoku od morskih roparjev skriti azteški — zlati zaklad.

Za prevoz opreme je bila določena jahta (lažja ladja) »George (Jurij) Washington«. Poleg kapitana, dveh krmilarjev ter zadostnega števila mornarjev sta bila poleg Dolgega Jožeta na jahti družabnika zakladedvigalne družbe brata John ter Jack Stackleton, zdravnik, naravoslovec John Silvers ter starinoslovec Pedro Arch. Ladja je bila dobro preskrbljena z vsem mogočim.

Dalje sledi.

pri Great Falls v severnoameriški državi Montana. Dimnik je visok 155 m in je last bakarne.

Amerikanec Artur Fishback je iskal 35 let po celi Ameriki svojega očeta, ki je zginil od doma, ko je bil sin majhen otrok. Slednjič ga je le odkril. Toliko let iskani je stanoval 100 m proč od ceste, kjer je posedal v ivbiji v severnoameriški državi Illinois svojo hišo. Oba moža sta se že dalje časa poznala, vendar nista znala, da je eden oče in drugi pa sin.

Na 1000 žensk pride le ena, ki ne razloči barv, pri moških dobimo od 30 oseb eno za barve slepo.

Širite „Slov. gospodarja“!

s temi ljudmi svetlo solnce napram slabi oljnati leščerbi. Mnogokrat v taki glavi ni niti toliko luči, ko v slabo berleči leščerbi. In vendar je bil slavní znanstvenik Pasteur globoko veren mož, ki je izjavil, da ima vero preprostega kmeta; če bi še dalje študíral, pa bi prišel do vere preproste kmetice. In ti ljudje s temo v glavi si drznejo trditi, da vera ni moderna, ker nasprotuje znanosti! Od takih ljudi si daje mladina žalibog temniti pamet. H govorjeni besedi še pride tiskana beseda iz brezvernih, protivernih, nevernih ali versko brezbrížnih časnikov. Tako ni čuda, da zapada mladina vedno bolj duhovnemu mrtvilu, ki preti postati jako usodno, ako se mu ne stori pravočasno konec.

In baje nepotrebna je vera! Kako pa hočeta rešiti socialno in gospodarsko krizo? Mar je to prav, da imajo nekateri toliko žita, da ga uničujejo, ker ne dosežejo povoljne cene, drugi pa stradajo? Eni imajo toliko denarja, da jim je v napotje, drugi pa ga nimajo za sol. Nedavni dogodki v Trbovljah, Zagorju in Hrastniku so nam nudili nazorno sliko modernega kapitalizma in njegovih sadov. Take razmere se dajo popraviti samo na osnovi načel o pravičnosti in ljubezni do bližnjega. Kakar bosta ti dve načeli obvladali socialno in gospodarsko življenje, bo boljše, prej ne. Za izvajanje teh načel pa se svobodomiselni kapitalizem in brezbožni socializem vprav tako malo brigata ko mačka za muziko.

Ko to preiščujem, vedno bolj uvidevam, kako prav ima »Slovenski go-

spodar«, ko je napisal članek o razšir-
jajoči si verski brezbržnosti in mlač-
nosti. V zadnji številki je dopisnik iz
pod Pohorja opozoril na nevarnost, ki
preti naši mladini in celemu narodu
vsled tega žalostnega pojava. Nevar-
nost je tukaj, ne zapirajmo pred njo
oči! Uloga ptiča noja, ki ob bližajoč
se nevarnosti potisne glavo v pesek, je
slaba uloga. Nevarnosti je treba pogle-
dati v oči! Slabe vplive je treba od
mladine odstraniti ali vsaj zmanjšati,
kolikor mogoče. Zbirajmo mladino v
krščanskih organizacijah! Dajmo ji ka-
toliško in narodno izobrazbo! Ne za-
mudimo časa!

Fantje! Nov čas vstaja. Nova velika doba kliče žilavih oblikovavcev bodočnosti. Ne stojte brez zanimanja ob strani! Kdo hoče biti pripravljen, da bo sejal novo seme v nove razor življenja, ki bo iz njih klila sladerna sreča za vsakega posameznega in za občestvo, ki v njem živi. Fantje! Sterite stare suženjske okove za-starelih fantovskih navad! Izidite iz zatohlega ozračja, ki vas v njem uklepa neznačajni strah pred ljudmi! Fantje, pridite pod vihrajoči prapor vašega edinega pravega voditelja Kristusa! Izkopljite pozabljene, a neusahljive vrelce življenja, ki so iz njih pili mučenci prvega krščanstva! V svetem letu Gospodovega odrešenja se je tudi za fante preuredil Dom duhovnih vaj pri Sv. Jožefu nad Celjem. Oskrbovalnina za ves čas znaša 75 Din. Prvi tridnevni tečaj se začne v četrtek 6. sept. ob 6. zvečer. Pišite na naslov: Dom duh. vaj pri Sv. Jožefu nad Celjem. Prijaví priložite znamko za odgo-vor.

18ke množice prijateljev, znancev in sorodnikov smo jo spremljali k zadnjemu počitku ter jo položili v grob zraven njenih dragih. Domači pevci so ji na domu pod vodstvom g. župnika zapeli »Nad zvezdami«, ter ob odprtem grobu še dve žalostinki. Vsem prizadetim, posebno žalujočemu možu in edini še živeči hčerki naše iskreno sožalje! Vsem, ki so jo spremljali na zadnji poti, najlepša zahvala. Na sedmini se je nabralo za novo mar. bogoslovje 100 Din. Vsem darovalcem Bog povrni!

Breg pri Polzeli. Nasa mala vas je v nede-
ljo 1. julija obhajala tepo in pomembno slo-
vesnost. Blagoslovila se je nova kapelica na
čast Kristusu Kralju. V njej je oljnata slika
Kristusa Kralja in prenovljen kip sv. Marjete
iz starega oltarja župne cerkve. Kapelica je
pozidana trikotno v novem modernem slogu
na trikotnem zemljišču med tremi cestami
sredi vasi. Res lepa in posrečena zamisel ka-
kor tudi izvedba načrta, ki svetu ponosno
kaže, da verska zavest in gorečnost naših
vaščanov še ni izumrla. Skupno vzajemno
delo vseh vaščanov je rodilo nepričakovano
uspehi. S prostovoljnimi delom in prostovolj-
nimi prispevki so ustvarili delo, ki bo poznim
rodovom razodevalo živo vero in ljubezen do
Boga. Kapelica z vsem plačanim delom bi

Pri glavobolu, omotici, žumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sežita takoj po staro preizkušeni »**Franz Josefovi grenčici!**« Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »**Franz Josefova voda**« izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »**Franz Josefova voda**« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Romarji v Marijino Celje:

Vsi, ki ste že romali ali mislite tja roma-
ti, ne pozabite si kupiti t dr. Anton
Medveda knjigo: **V Marjinem Celju**. V
njej so zgodovinske in potopisne črtice
kot tudi pridige t dr. Antona Medveda,
ki jih je imel v Marjinem Celju. Knjig
je še samo 200 na razpolago in jih odda-
jamo po 5 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

stala čez deset tisoč dinarjev, a se je z mnogim brezplačnim delom in vožnjo zmanjšala na polovico. Tudi tej vsoti je še manjkal precejšen znesek, katerega je pa pokrila blaga oseba brez vprašanja, kdaj bo prejela plačilo. Kapelica je do vrh križa visoka skoro 6 m, široka pa na vsako stran čez 3 m. Imajo oken z barvanim steklom. Kot posebnost je to, da je brez prave strehe, samo nekoliko dvignjena betonska plošča in kot podaljšek zidu je na strehi okrog in okrog ograja. Na sprednji strani stoji na 10 stebrih zgornji del stopničastega pročelja z božjim očesom, ki se končuje v trikotu, na katerem stoji križ. Na vseh treh oglih so peterokotni stebri iz betona, ki nosijo strešno ploščo in potem nad njo prehajajo v obliko plamena sveče. Tudi mrežasta vrata so vilita iz cementa, ki se celotni stavbi bolj prilagajajo kot vsaka druga. Okrog kapelice je še posebna ograja iz betona kot vrt za cvetlice. Mnogi z zanimanjem ogledujejo to kapelico in se pohvalno izražajo o njej, celo tujci, ki se vozijo tod mimo, jo prav dobro ocenjujejo. Kapelica je povečini delo domačih mojstrov. Zidarska dela je izvršil g. Franc Prašiček, mizarstva g. Jože Horjak, slikarska g. Herman Vašel in kiparska g. Cesar iz Mozirja. Mnogo zaslug ima pri tej kapelici družina Mašicova, ki je prva izrazila željo za graditev in je tudi nabirala prispevke, največ pa družina Paderjeva, ki je največ žrtvovala v denarju in z delom ter končno še plačala ves manjkajoči znesek. Najimajo zavest, da je vse naloženo pri Bogu, ki je gotov in dober plačnik. Cela vas pa naj bo ponosna na svoje delo, ki naj bo kot prošnja Kristusu Kralju za blagoslov in srečo cele vasi.

Sladka gora. Jubilejno romanje otrok na Sladko goro je izpadlo v splošno zadovoljnost 9. t. m., na obletnico lanskega romanja k svetiščem Slomšekove mladosti na Ponikvi. Kdor je videl letošnji otroški sejem, kakor so nekateri rekli, se ni mogel načuditi disciplini 1200 glave množice, ki je privrela iz treh dekanih k Materi božji, ki že toliko stoletij vabi k sebi slovenski rod. Takega obiska še idilična Sladka gora ni imela. Kamorkoli si prišel, si naletel na gruče zadovoljnih romarjev, ki so piskali, peli, jedli in pili, da je bilo veselje. Vmes so hodile skrbne mamice, redki očetje, uslužne sestre in požrtvovalni kateheti. Trikrat se je napolnila okusno okrašena božjepotna cerkev. Neugnani malčki so neustrašeno prihajali na za župniščem postavljen oder ter pravili malim in velikim poslušalcem, kaj čutijo njih nežna, dovzetna srca, ki se vzgajajo v Marijinih vrtcih. Posamezne župnije so tekmovalle v deklamacijah, prizorčkih, rajanju in petju. Samo en odgovor je strah zbor dolženski kako se zoveta junaka, ki stražita milostno podobo v glavnem oltarju? Zunanje in notranje slavlje ja z opoldanskim presledkom trajalo